

**Totius Iuris Canonici Compendium, Siue, Brevis Summa In
Quinque Libros Decretalium Sacri Concilii Tridentini
Decretis Accommodata**

In Qua Iuris Canonici Primae Institutiones, seu Elementa ita traduntur, ut
plurima breuiter ac decisiuè explicentur, & Canonum, Glossarum, ac
Doctorum receptorum auctoritate communiantur ...

Continens Librum Quartum & Quintum Decretalium

**Axel, Johannes Honorius van
Coloniae Agrippinae, 1656**

Titulus XLI. De regulis juris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61572](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-61572)

- inter contrahentes , d.l. si id quod ff. de re-
scind. vend. l. penult. in fine C. comm. divid.
¶ In ultimis † voluntatibus arbitrio judicis
sunt exponenda, prout ratio subiecta ma-
teria suadet , l. eas causas & ibi gloss. in ver-
eas vero Bart. DD. ff. de cond. & demonst. l.
gallus §. quasitum ff. de lib. & posthum. & ibi
5 DD. Si unum † & idem verbum ad plura
diversa referatur, tunc variari debet in sua
significatione, prout natura eorum ad quæ
refertur suadet , l. si ita scriptum fuerit cum
Titius ff. de man. testam. l. servus post decem ff.
de ann. leg. pater severinam §. conditionem ver-
ba ff. de cond. & demonst. l. 2 ff. de offic. procons.
& leg. & ibi gloss. super verb. manumitto alle-
gat. concord. ac verbum positum inter duas
orationes æqualiter utrasque determinat,
Bart. in l. prator §. eritque differentia ff. vi bon.
rapt. Bart. in l. seia §. Caio ff. de fund. instrum.
Præterea verbum † quod potest referri
ad plures actus , tunc refertur ad primum
actus quando primus actus consumit ef-
fectum secundum intentionem loquen-
tis , quando vero primus actus consu-
mit effectum secundum intentionem lo-
quentis intelligitur etiam de ulteriori a-
ctu. Bald. in l. mutus C. de procur. Mohed.
decis. 20. in fine de renunc. Mohed. decis. 7. de
appell.

Titulus XLI.

De regulis juris.

SUMMARIA.

- ¶ REGULAM qui habet prose, liberatur ab
onere probandi quod transfertur in ad-
versarium.

- 2 Nisi regula implicitam habeat qualitatem
quia tunc probanda est illa qualitas.
- 3 Pronunciandum est pro eo qui habet regu-
lam pro se.
- 4 REGULARES leges & communes igno-
rare est lata culpa, sed non ignorare leges
singulares & exorbitantes.
- 5 DICTIONES semper, plerumque posita in
lege vel canone denotant actuum regula-
ritatem.
- 6 DICTIONES interdum, aliquando, & si-
miles denotant illud esse casuale & regu-
lam esse in contrarium.

VLTIMO loco subjicit regulas gene-
rales, quarum varius est effectus, pri-
mus est quod is † qui habet regulam pro se [¶]
liberatur ab onere probandi, quod trans-
fertur in adversarium, gloss. in rubric. de reg-
jur. in 6. circa fin. & ibi Dyn. & Franc. Sal-
let. in l. si fundum in fine C. qui pot. in pign ha-
beas. nisi † regula implicitam habeat quali-
tatem, quia tunc probanda est illa qualitas,
Rota in pulchro casu dec. 210. par. 2. diu. plures
citans arg. l. pater filium in princ. ff. de leg. 3.
Bart. in l. non solum §. sed ut probavi ff. de nov.
oper. nunc. Secundus est quod † pronun-
ciandum est pro illo qui habet regulam pro
se, nisi adversarius doceat aperte per casum
legis illud de quo est quæstio, esse speciali-
ter exceptum, Bald. in c. 1. sub num. §. de a-
lien. jud. mut. caus. fact. Rot. divers. decis. 582.
par. 1. Tertius quod ignorare leges † regu-
lares & communes est lata culpa, sed non
ignorare leges singulares & exorbitantes, l.
quod te & ibi gloss. fin ff. si cert. pernotant DD.
post Bart. in l. quod Nerua num. 16. ff. de de-
pos. ideo regulæ sunt memoriae commen-
dandæ in quas pulchrum commentarium
scripsit Dynus Muxellanus. Dictiones † 5.
Mm. 3 plerum.

plerumque & semper posita in lege vel canonе denotant actuum regularitatem, l. i. in fine princ. ff. & tut. & rat. distrahit. & ibi Bart. l. fin. C. de usufruct. & ibi Salicet. l. semper in stipulationib. ff. de reg. jur. l. semper in coniunctionib. ff. derivit nupt. Dictiones, + interdum, aliquando, & similes, denotant illud esse casuale & regulam esse in contrarium, gloss. in l. legitima ff. de pac. interdum ff. de cond. jud. Bart. in l. nec ei \$ eo-

rum in princ. ff. de adopt. Ex his habet benevolentior, Deoduce & ad eius honorem & gloriā expeditam præsentem enarrationem in decretales, quam peto placide ac benigno vultu digneris suscipere, meos minutæ scientiæ labores non aspernando, quod si sensero ad alia prædictior reddar & alatior.

FINIS LIB. QVINTI ET ULTIMI.

